

Основними індикаторами, через які можна визначити міжгенераційну мобільність є наступні:

1. Ймовірність економічної активності – тобто відсоток економічно зайнятих дітей у відношенні до батьків – ймовірність зайнятості.

2. Трудові доходи – наскільки якісно нащадки втілять ймовірність економічної активності через отримання доходу і як саме змінять (збільшать чи зменшать) нерівність в доходах.

3. Ймовірність роботи на посаді високого рівня – як показник освіченості, оскільки більш висока посада вимагає більш складних навичок, які можна отримати тільки здобувши ґрунтовнішу, якіснішу освіту. Це також база для нарощування чи вирівнювання нерівності в доходах.

Напрями впровадження. Покращення міжгенераційної мобільності населення через якіснішу освіту можливе наступним чином:

- безпосереднє залучення представницьких студентських організацій до формування начального процесу вищих навчальних закладів;
- інтенсифікація співпраці між бізнес-структурами та навчальними закладами;
- здобуття вищої освіти найобдарованішими – тобто незалежно від рівня доходів батьків вступників.

Література

1. John Jerrim, Lindsey Macmillan. Income inequality, intergenerational mobility and the Great Gatsby Curve: is education the key? / Department of Quantitative Social Science, Institute of Education, University of London. – October 2014. – Working Paper No. 14-18. – p. 3-43.
2. І. С. Каленюк, В. А. Ямковий. Особливості впливу освіти на забезпечення соціальної мобільності в сучасних умовах / Демографія та соціальна економіка. – 2015. – № 2 (24). – С. 88-103.

Наконецний А.М.

Національний університет “Києво-Могилянська академія”
студент 6 р.н., ФЕН, кафедра Економічної теорії

ВИМІРЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ DEA-АНАЛІЗУ

Аналіз ефективності університету є одним з ключових факторів реформування системи вищої освіти, а також покращення процесу управління всередині самого університету. Теоретичні концепції та методи вимірювання економічної ефективності університетів дозволяють оцінювати діяльність університету не тільки з позиції фінансової ефективності або будь-яких інших кількісних показників, а і з позиції загальної ефективності (поєднання фінансових, наукових та управлінських показників). Однак, єдино прийнятого методу вимірювання ефективності діяльності університету немає – кожен з методів має свої переваги та недоліки.

Вимірювання економічної ефективності діяльності університетів відповідно до світової практики в Україні практично відсутня і пов'язана, насамперед, з низьким рівнем університетської автономії та пережитками радянської системи вищої освіти. На даний момент використовується система рейтингів та градіювання, яка в своїй основі має значний елемент суб'єктивної оцінки, а не математичного вимірювання.

В той же час, світова практика вимірювання економічної ефективності соціальних установ (в тому числі, університетів) набула стрімкого розвитку з кінця двадцятого століття.

Для досліджень використовуються безліч методів – від основаних на якісних показниках, до повністю математизованих (регресії, BSC, тощо). Однак одним з найбільш поширених методів аналізу ефективності є Аналіз оболонки даних (Data Envelopment Analysis), або DEA.

DEA аналіз – це непараметричний метод, що базується на вимірюванні технологічної ефективності. Однак, не потрібно ототожнювати технологічну ефективність DEA аналізу з технологічною ефективністю в контексті продуктивності. Ефективність в DEA методі – це найоптимальніше співвідношення між ресурсами та випуском, що забезпечується найкращою технологією виробництва. Структура DEA методу базується на основі концепцій ефективності Фарелла та Індексу Мальмквіста. Об'єктом дослідження даного методу є DMU (decision making unit) – організація чи підприємство, що здійснює процес виробництва. Кожний DMU має дві складові частини – вхідну (ресурси) та вихідну (випуск). DEA аналіз оптимізує співвідношення випуску та ресурсів шляхом створення оптимальної віртуальної технологічної лінії. Будь-яка одиниця DMU може бути або ефективною, або не ефективною. Ефективність лежить в межах від 0 до 1, і розв'язується задача максимізації\мінімізації. Для проведення кількісного виміру використовується спеціальне програмне забезпечення (наприклад, програма DEAOS)

Для аналізу ефективності університетів найчастіше використовують модель, при якій елементами випуску є кількість випускників за рік, кількість публікацій та загальна вартість досліджень, проведених за рік (в грошовому вимірі). До вхідних даних, переважно, відносять річні витрати, кількість навчально-викладацького складу та кількість господарсько-адміністративних працівників.

Як висновок, вимірювання економічної ефективності університетів за допомогою DEA-аналізу може стати одним з основних інструментів для аналізу ефективності як окремо взятого університету, так і всієї системи вищої освіти загалом.

Одарченко І. В.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
студент 6 курсу ФЕН, кафедра економічної теорії

ПОДАТКОВА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ І ТРАНСАКЦІЙНІ ВИТРАТИ

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку держави в Україні існує цілий ряд гострих проблем, які необхідно вирішити якомога скоріше. Одна із ключових проблем — недосконалість податкової системи, а саме заплутаність податкового законодавства і, як наслідок, складність і висока вартість податкового адміністрування. Про це наголошується практично в будь-якій більш-менш якісній експертній публікації, що стосується питання податкової реформи. Наслідки — недоотримання величезних обсягів коштів до державного бюджету за рахунок різноманітних схем ухилення від оподаткування, а також плачевний стан підприємств, які намагаються діяти згідно з законодавством, проте через це балансують на грані виживання.

Експерт «Реанімаційного пакету реформ» Володимир Дубровський у своєму циклі статей «Українська податкова система: чому і як вона має бути реформована» [1-4] докладно розглядає сучасний стан податкової системи України і пропонує певний набір конкретних принципів її реформування. Серед них є такі (наведені в порядку появи в текстах):

- зменшення дискреційних повноважень чиновників податкової служби;
- зосередження на спрощенні та прямоті навіть за рахунок гнучкості, складності та інших позитивних речей;
- під час боротьби з ухиленням від оподаткування — зосередження насамперед на великих за обсягами порушеннях, а не на дрібних;